

BARS.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI FÜLTÉTELEK.

Vidéken és Léván háshoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
Hat hóra 2 frt 50 kr.
Három hóra 1 frt 25 kr.
Előzetési pénznek póttartalvánnyal küldhető.
Egyes számok 12 kr-ával kaphatók a kiadók hivatalban.

HIRDETÉSEK

Negyhasábos post-sor egyenlő hirdetésért 7 kr.
kétzetért 6 kr., többzetért 6 kr. szentek.
Bályegdíj minden egyes beiktatásért 20 krajczár.

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.
Velünk összekötésben levő hirdető-rodák, elő-
zetésünk, vagy a gyakori hirdetői tetemes díj
kedvezményben részesülnek.

A közíratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Közíratok vissza nem adtnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer.

— vasárnap reggel. —

A hirdetőket, előzetéseket s a reklámajókat a kiadók hivatalban

(Takarék- és Hitelintézet épület) kérik utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS.

A

„BARS“

XIX. évfolyamára.

Lapunk jelen számával kezdjük meg pályafutásának XIX.ik évét. — A ki ismeri a vidéki hírlapirodalom nehézségeit és szinte leküzdhetetlennek látszó akadályait, igazat fog adni nekünk, ha önérzettel tekintünk vissza eddigi működésünkre. Tettünk, a mennyit tehettünk. Első sorban is városi és megyei érdekeink gondozása lebegett szemünk előtt, s jeles munkatársaink és a nagyközönség szíves támogatásával ez irányban fejtettük ki működésünket, mindazonáltal gondosan kerülve annak lehetőségét, hogy lapunk magán, avagy párt érdek szolgálatává fajulhasson. Ez alapon ajánjuk lapunkat továbbra is a nagy közönség szíves jóindulatába. A múltban elért eredmény leendő a jövő reménye, mely ezután is lapunk változatlan irányát jelenti.

Előzetési ár:

Egész évre . . . 5 frt. — kr.
Fél évre 2 frt. 50 kr.
Negyedévre . . . 1 frt. 25 kr.

Uj esztendő.

Az új év küszöbén mi is megállunk egy kissé. Immár a második év tized is vége felé jár, mióta lapunk a nagyközönség érdekeinek szolgálatába állott. A vidéki hírlapok történetében ritkán fordul elő, hogy egy lap változatlan iránya mellett annyi esztendeig állandó krónikása lehessen egy megye, egy vidék, a vagy egy város biográfiájának.

Az események hullámai a sajtóban nyilatkoznak meg legelőször. A sajtó az, a melynek nem szabad közönbősnek maradnia egyetlen társadalmi moz-

zanat előtt sem, a sajtó az, a mely mindenkor híj viszhangját kell, hogy képezze a közvéleménynek, a sajtó az, a mely az igazságos kritika fegyverével küzd mindennemű félszegség, erkölcstelenség s egyéb társadalmi bajok ellen s így igen természetes, hogy megint csak a sajtó az, mely úgy egyesek, mint bizonyos érdekcsoportok részéről a legtöbb támadásnak van kitéve. Már most az a hírlap, mely nem az őszinte igazság fegyverével küzd, mely nem a közérdek, de a mellett magánérdekek szolgálatába szegődött, már az első évek elején önmagától lezuhan arról a piedesztálról, a melyet nyolczadik nagy hatalomnak neveznek s mint a megkorhadott fa megrevülve kizuhan az ut közepére.

A vidéki hírlapíróknak pedig kétszeresen nehéz feladata van. Itt sokkal intenzívebb az egyesek és érdekkörök hatása. Látjuk igen sok helyen, hogy egy-egy helyi lapocská nagy hangú szóvivőjévé lett egy az ideig-óráig felszínre vetődött kisebb rangú hatalmasnak, vagy klikknek s ezek befolyásának elenyészttével még vergődik egy kevéssé, azután eltűnik a névtelenség ködében.

Mi, ha pályánkon visszatekintünk, dicsekvés nélkül önérzettel mondhatjuk, hogy szolgálatában nem állottunk senkinek, sem egyeseknek, sem érdekeltiségeknek; függetlenségünket, pártatlanságunkat s tárgyilagosságunkat megőriztük mindenkor. A társadalom felszínén előforduló zavaros hullámokat elhárítottuk minden alkalommal s a magánbecsület s egyéni tisztesség sértetlenségét vitattuk minden időben.

Az új esztendő nem jelent lapunk történetében egyszersmind új programot. Majd nem két évtizedre terjedő pályafutása lapunknak elég garanciát nyújt arra nézve, hogy kitűzött célunkhoz, elvünkhöz és irányunkhoz ez

után is hivek fogunk maradni. Egyedüli fegyverünk a szigoruan tárgyilagos igazság, főtörékvésünk vármegyénk és városunk érdekeinek előmozdítása.

S azon reményben, hogy működésünk eredményét, igyekezetünket a nagy közönség is mindig méltányolni fogja, boldog új évet kívánunk olvasóinknak, kiknek támogatása tette lehetővé, hogy szűkebb hazánkban, vármegyénkben a közönség érdekeit szolgálhassuk, a helyes közvélemény őszinte s tárgyilagos tolmácsai lehessünk.

Nem különben boldog újévet kívánunk lapunk munkatársainak, kiknek fáradságtalan s odaadó támogatását mindenkoron oly jól esett tapasztalni; kik tudományuk és intelligenciájuk legjavát betűkké formálva bennünket feladatunk elérésében mindenkor pártatlan kitartással segítettek.

Az ember küzdése az éghajlattal.

— Irta: HANUSZ ISTVÁN. —

Uj-Guineában, mint Biró Lajos írja, minden megpenészesedik, a mi nincs tökéletesen kiszáritva; száritani pedig nehéz, csak napon vagy tűznél lehet. Az se mindig használ. Haza jövőnk délután az erdőből összeizzadva, a nedves ruhát kiteritem a tornácra lógó kötéltre, másnap reggel 9 órakor megnézem: nem száradt az egy fíkarcsot sem. Fénykép lemezt mosok este, rá rakom az állványra s néha szellős helyre teszem, reggel ott van van rajta a legkisebb vízsepp is. Czípőt, fegyversziját, bőrsarku könyvet, vadásztáskát örökös penész borít, pedig szellős helyre állítom. Enyvezett katulyáim már mind szét-estek, könyveimről már kívülről látom, hogy a könyvkötő melyiket csinálta enyvvvel, melyiket keményítővel. Épen annyi bajom van a vasneművel; ha nincs vastagon beolajozva, másnap már vastagon rozsdás.

A legrosszabb következménye a nedvességnek azonban mégis csak a láz, ez ellen nincs hova menekülni, ezt a levegő hozza.

Ittlétem 21-ik napján kötöttem vele ismeretséget, azóta nem igen hagyjuk el egymást. A legtöbbszőr csak 38—39 fokú volt, egyszer ment föl 40 fokra. Persze eszszük a chinint, néha 6—8 grammot naponként; akkor aztán nem a láztól, hanem az orvosságtól vagyunk betegek. Lázkor az a legfőbb igyekezetünk, hogy minél előbb s minél többet izzadjunk. Ha egyszer az izzadás beáll, akkor már nincs mit félni. Be jól esnek itt azok a plaidok, miket magammal hoztam. Ezekhez veszem még a régi katona-köpyneget és hozzá még a szörpokróczt. Ki gondolná, hogy ilyen berendezkedésre van szükség itt a trópusok alatt.

Ausztrália száraz melege türethetőbb, mint sok más helyütt a füledt lég. Az igaz, hogy erős elpárolgást okoz a bőrön és egyttal fokozott ideg izgatottságot, de nem oly mértékű, hogy miatta betegségek következnek. Sajátságos, hogy nagyon bírják ott az alkoholos italt; de annak már nem a klíma az okozója, hogy a delirium tremens ott helyi betegség. Uj-Zelandban a benszülöttek között az influenza dül, és annak is legizsibb oka a nagymértékű elpuhulás, mert a maorik népe ma nem vadászik úgy, mint ősei tették. Egyébként elmondható Uj-Zelandról, hogy Anglia összes gyarmatai között a legegészségesebb, talán még a nyugotindiai szigetekenbeli birtokokat sem véve ki, mert Uj-Zelandban ispotályokra alig van szükség.

Mexicóban Veracruz híres kórfészek. 1867-ben hetenkint 170—200 munkást sodort el a sárgaláz és mivel e miatt embert kapni már nem igen lehetett, a vasuti műhelyeket Paso de Macho-ba tették át, mert az 475 m. magason fekszik a tenger színe fölött. A veracruzai új vendégfogadó az egészségtan legkövetelőbb szabályai szerint épült, hogy a talaj miázmáitól az utasokat lehetőleg óvhassa. A folyosók és lépcsők tulajdonkép rácsok s azok nyílásain a tenger felől jövő tiszta fris lég szabadon jár keresztül, a szobákban is folyton levegő áramlás van, a nap-tüzes hatását erős redők tartják távol, az ágyak egyszerű farámák, a melyeken erős

TÁRCZA.

„Megcsalatra.“

— Comtesse Gisèle. —

Eős, novemberi hétfő délután volt, a bakacstéri templom hajójában uralgó mély csendet nem háborgatta semmi, mert ily csunya időben bizony senkinek sem volt kedve elhagyni a jó meleg szobát s inkább annak magányában szentelt egy-egy negyed órácskát az ájtatoskodásnak. A sekrestyés csoszogó léptei hallatszottak csupán, ki megszokott teendőit végezte, a főbejártnál ott bóbiskolt egy gyertyát árusító anyóka, míg az egyik gyónószék előtt Pál atya sétálgatott le és föl, várván késlekedő hiveit. Hétfő igen rossz napja a buzgó gyóntatótyáknak, mert ez lévén a hét első napja, mindenkinek figyelmé föleg a földi dolgokra, nem pedig a mennyiekre irányul, s kedvezőtlen időben különben is alig akad valaki, aki bünnös lelkét a penitencia vizében kíváná lemosni. Pál atya azonban nem hagyja el kötelességének színhelyét, hanem rendíthetetlen türelemmel vár, miközben e jelen század könnyelműségéről és közönbőségéről elmélkedik, sajnálkozik azon, hogy miért nem született már pár századdal előbb, abban az időben, amikor még a keresztények inkább eltűrték a legborzasztóbb kizáratásokat, mintsem hogy vallási kötelességeiket elmulasztották volna. Majd ismét elővonta breviáriumát, hogy előirt imáit a mai napon talán már másodszer is elmondja. Miközben kis könyvének elsárgult lapjait forgatta, hirtelen egy azok közül kiesett, de még felbontat-

lan levél vonta magára az ősz pap figyelmét. Igaz, ezt majd hogy el is felejtette, pedig még otthon adta át neki vén gazdasszonya amikor a templomba indult, de „mindennél előbbvaló a kötelesség“ gondolta, s miután meggyőződött afelől, hogy a levél vidékről, nővérétől érkezett, breviáriumába rejtette, hogy kötelességeinek teljesítése után annál zavartalanabban olvashassa el tartalmát. Miután azonban ama szomorú tapasztalást kelle tennie, hogy a mai napon vajmi kevés tere fog nyílani arra, hogy hivatása követelményeinek megfelelőhessen, csendesesen beült gyóntatószékébe, megtisztogatta pápaszemét s felbontotta a szeretett testvér levelét. A levél olvasása közben jóságos, de ma kissé komoly arca felderült, a keresetlen hangon, de szivből a szívhöz szóló szavakban közölt kedvező hír mélyen meghatotta az öreg s egy pár örömkönyt csalt szeméibe. Ödön, az ő unokaöccse, nővérenek egyetlen gyermeke végre elhatározta magát arra, hogy bucsut mondva a legényélet arany szabadságának, megnőüljön s ezzel anyjának, nemkülönbben nagybácsijának is leghőbb vágyát volt teljesítendő. A menyasszony budapesti leány, kit talán Pál atya, ha személyesen nem is, de hírből bizonyosan ismer! — írta a jó nővér, — neve Erdőgáthi Annuska.

„Oh, ezek a jó falusiak, egyik olyan mint a másik, — gondolá Pál atya, nem csodálkozom e föltevésen, ha legalább is Bánffy baronész, vagy akár Eisenstädter lány volna a kicsike, . . . még a velem tözsomszédságban lakókat sem igen ismerem.“

A menyasszony egy valóságos angyal,

ki aranzsárnyacskaí alatt 50000 forintnyi hozományt rejteget s ehhez még az is járul, hogy olyan rokonai vannak, akik befolyásuknál fogva fényes jövőt biztosíthatnak fiának.

A levélhez Annuska fényképe volt csatolva. A tulboldog jövődöbeli anyós nem nagyított akkor, amidőn leendő menyét angolnak nevezte, mert valóban Annuska megérdemelte, hogy szépségében még a jó öreg Pál atya is gyönyörködje. Aranzsöke haja lágy fürtöcskében omlott márványféhérségű homlokára, mely alatt csodaszép kék szemei végtelen jóságot és szelidséget látszottak kisugározni; egy csökolnivaló fekete kis lencse a jobb arczcskáján, emelte a bájos leányka varázsát. A fiatalok hihetlen gyorsasággal szerettek egymásba s határozottan kijelentették már a harmadik találkozásnál, hogy vagy egymásé vagy senkié sem lesznek. Annuska nagyatyja szintén ott lakik a fővároshoz közel, valóságos nábob, azt beszélik, hogy vagyona sok száz-ezer forintra rug, — mikor Ödön szerelmes lett a leányba, tán ugyanabban a pillanatban fogott tüzet az Annácska szíve is. A leányka éppen Pestre utazott, hogy kelengyéjét megrendelje s előkészüljön boldogságára. A levél végén a jó nővér abbéli biztos reményét fejezi ki, hogy a karácsonyi ünnepek alkalmával Pál bátya fogja megáldani az ifju párt.

Pál atya figyelemmel nézte a kedves fényképet s bizony ő is arra a meggyőződésre jutott, hogy ez a leány gratia plena s forró imában mondott köszönetet Istennek azért, hogy ily öröm részesévé tette őt. Oh, hisz mennyire örült a jó öreg, hogy kitárgult

szíve arra a gondolatra, hogy Ödön, az ő szeretett gyámfia boldog és szerencsés lesz; hisz ő annak az apátlan kis fiúnak gyámolója, védője, későbbben barátja volt. Mily véghetetlen szeretettel zárta őt szívébe, mennyi apró élvezetet megvont magától, hogy gyámfiáért a különórakat, majd pedig annak kicsiny, de elég gyakori adósságait kifizethesse! A világ minden örömről lemondott pap jó szíve csak a kötelességet ismerte s ez elég kárpótlást nyújtott neki az ismeretlen boldogságért, mert ez azt parancsolta, hogy testvérét s ennek árva gyermekét támogassa, gyámolítsa s ez számára édes feladat volt, meg is felelt ennek derekasan, mert sikerült nekie Ödönből becületes, jóra való ifjut nevelnie. De mégis félt az öreg pap attól, hogy a szabad szárnyaira bocsátott ifju elveinek, jellemének szilárd-sága daczára sem lesz képes soká ellentállani az árnak, hogy a rossz társaság végre ezt a tiszta lelket is megfogja méltelyezni gonosz befolyásával, annál is inkább örvendett most, ama hírek, hogy Ödön nősül, mert a házasság életben garanciát látott arra nézve, hogy a fiu kiszabaduljon az őt környező veszélyből. Nézeté szerint egy jó nő befolyása a legbiztosabb gyepölője a férfi szenvedélynek, a szerető feleség szelid tekintete lefegyverez meg a legmegrögzöttebb gonosztevőt is.

Női ruha suhogása verte fel hirtelen Pál atyát merengéséből, alig maradt ideje, hogy gondolatait összeszedje s az áldó imát elmondja, amikor egy édes, hang kezdte rebegni a „confiéort.“ Pál atya meg volt le-

kanavász feszül, még az ilyeneken is patak módra ömlik az emberről az izzadság. A hőmérő hűvös szobában 32° R. meleget mutat és a lég rendkívül nyirkos.

A városnak Veracruz (igazi kereszt) nevét találóan választották hajdan, a mexicóiak ma Ciudad de los Muertos (halál városa) névvel illetik; dult is ott 1883-ban a sárgaláz úgy, hogy a 10000 lakosból némely nap 40 volt a halott. Bámolni való volt, hogy az epidemia 6 hónapos uralma az egész népet el nem söpörte. Az ott szültek, meg a négerök meglehetősen mentesek tőle, valamint a régebbi idő óta ott lakozók is több ellenállást fejtenek ki a nyavalyával szemben, mint az újonnan jöttek.

Legtöbbet elvisz a sárgaláz az ott horgonyzó hajók népéből; 1883-ban egy norvég bárka csak pár órát időzött ott és Havana felé való útjában egész legénysége elhalt, — gazdátlan bolyongott a siktengeren, míg egy gőzös rábukkant és 27 rothadó hullát lelt rajta. A Martinique francia gőzös szintén nem soká vesztelt Veracruz előtt a nyílt tengeren és legénysége nagy részét vesztette el, noha sietett elutazni; mikor pedig Port au Prince-ben ki akart Haiti partján kötöni, hogy új legénységet szerzőtessen, megtiltották neki a bemenetelt. Az 1883-iki járvány elől még a benszüllöttek sem menekültek meg Dalapa és Orizaba városokban, meglegte ekkor Cordobát is az epidemia. Sajátságos, hogy mihelyt a veracruzaiak Cordoba, Alvarado vagy Tampicoban valameddig időztek, azonnal fogékonyabbak lesznek otthon a sárgaláz iránt.

1880-ban az Unio déli részén dult; a ki a haláltól megmenekült, egy hónapig fekvő beteg, utána két hónapig munkakeptelen, de a bajt többé meg nem kapja. Sietnek is e rettenetes vérkeresztségen sokan mielőbb keresztül esni, hogy azután biztosítva legyenek ellene; a mi azonban nem mindenkinek sikerül egyformán, mert koczkajáték az az élettel, vagy belehal a jövevény vagy meggazdagszik, ha kiállotta a nyavalya mérget. Az októberi hideg szelek szüntetik meg a járványt, hogy pedig valóban a talaj és a fölötte nyugvó lég az okozója, onnan tessék ki, hogy az utcai kövezet fölszakítása vagy az árnyhelyek tisztítása elegendő arra, hogy a járvány kitörjön.

Az uniobeli Memphisbe 1855-ben érkezett meg a sárgaláz és úgy tizedelte a lakosságot, mint az ősz a legyeket; 1867-ben újra megjött a nyavalya és a lakosság mit sem tett a fékezésére, 1873-iki megjelenése a lakosság 1/3 részét döntötte sírba 2 hónap alatt, egész temető lett a város és csak a novemberi első fagyok riasztották el a pusztító kórvészt; 1878-ban még borzasztóbban gyilkolt a nyavalya és akkor meg is fesz-

kelte magát a város szennyében; 60000 főnyi lakosságból elmenekült 40000, a visszamaradt 8000 fehér és 12000 néger közül 18000-en feküdtek benne és 2 rövid hónap alatt belehalt 5000 ember; ez a járvány 1879. februárig tartott. Ekkor ébredt rá Memphis népe, hogy szükséges lesz csatornázással javítani a talajt és léget, és úgy segítettek is a bajon.

(Folyt. köv.)

A bars megyei gazd. közgyűlése.

December hó 29-én tartotta meg a bars megyei gazd. egyesület évnegyedes közgyűlését Léván a városház termében Kherndl János elnökletével. Jelen voltak: Ordódy Lajos, Dombay Vilmos, Balog János, Dús Jenő, Leidenfrost Todor, Weisz József, Taubinger Ágost, Weinberger I., Levatic László titkar.

Az elnök Leidenfrost Gyula vál. tag elhunyt felett nyilvánította az egylet mély megilletődését és indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy a gyászoló családnak részvét iratot küld, — s az elhunyt érdemeit jegyzőkönyvileg örökíti meg.

Levatic László ezután előterjesztette az egylet jövő évi költségvetését, a melynek értelmében a rendes bevételek 1260 frtot, a rendes kiadások 1000 frtot tesznek ki, a rendkívüli bevételek 3550 frta, a rendkívüli kiadások 1100 frta irányozhatók elő. A kedvező előirányzat jóhangulatot kelte, és a rendkívüli bevételek főlegét a közgyűlés tőkésíteni rendelvén, áttért az új tagok fölvetelére. Örömmel vette tudomásul a közgyűlés, hogy Nagy-Kálna község, a garamölgyi cukorgyár, Zongor János, Ordódy Lajos és Levatic László 100—100 frt alapítványt tettek és így csak ezen közgyűlésen az egylet vagyona 500 frttal gyarapodott. Az evdijas tagok is szép számmal csoportosulnak, 8-at jelentvén be végre a titkar. Az egylet udvös működése tehát visszhangot kelt a gazdák körében, s az egyletet a fokozottabb tevékenység kifejtésére képesíti.

A jövő évi munka tervét illetőleg elmondhatjuk a következőket: Az egylet a bars megyei kisgazdákat 3 állami uradalomban: a mezőhegyesi, kis-bér és bábolnaiba fogja tanulmány kirándulásra vezetni. Módot ad erre Darányi földmívelési miniszternek 1000 frt segélye. Ugyancsak a földmívelési miniszter támogatásával 76 előadást fog tartani a megyei kis gazdák körében. A lévai gazd. téli tanfolyamon 30, melyet a tanító képezde új gazd. tanára fog tartani s 182 frtot fog kiosztani a legszorgalmasabb hallgatók között, a Klobusiczky János-féle alapítvány kamataiból.

Egyelőre a lévai tejszövetkezetet fogja nyélbe ütni, a melyre a jelentkezések nagyon biztatók. Valószínű, hogy a kis gazdákat is meg tudja az üdvös célznak nyerni.

A ménes tenyésztés inaugurálása nem várt akadályra talált. Az állam kijelenti, hogy nem rendelkezik a szükséges ménesekkel, s így egyelőre az üdvös eszmét el kellett ejteni.

petve az előtte térdeplőnek váratlan megjelenésétől, s még inkább annak szépségétől.

Mialatt a szép vezekelő elmoudia bevezető imáját, Pál atya gépiesen a térdein fekvő felejtett arcképre tekintett s ekkor előbbi meglepetése még inkább fokozódott, mert arra a meggyőződésre jutott, hogy ez az elő szép leány feltűnően hasonlít leendő huncokkájá képehez, ugyanaz a szőke haj, azok a mesés szépségű kék szemek, még a jobbarcon feketellő kis lencse az övé. Nem, nem csalódhatik, bár mily biheteletlennek látszik is a valóság, bár mily váratlan is, nem kételkedett benne, hogy a térdeplő leány Ödön boldog menyasszonya.

A szép menyasszony pirulva bevallotta, hogy férjhez készül, választotta egy fiatal vidéki tisztviselőt, akit ő nagyon szeret s nem tud eléggé hálát adni az Istennek, hogy őt neki szánta. Pál atya mosolyogva gondolt Ödönre.

— „Ha tudná, hogy én a nagybátyja vagyok!”

Pál atya szerette volna neki megmondani, hogy ő ismeri, s mint gyámia aráját már is szereti, de a szép szomekből előtűró könyzáró ajakára forrasztotta a szót s a jó öreg pap meggondolta, hogy bizony ez a kis lány nem azért jött lakásáról ily messzire, hogy rokonokat keressen, hanem, hogy oly gyóntatót találjon, aki őt nem ismerheti, kinek aztán minden tartózkodás nélkül elmondhassa apró bajait. S aztán meg egy kis kíváncsiság soha sem vesz ki az ember természetéből, Pál atya is csak ember volt, ha jobb is, a köznapi dolgokon tulemelkedőbb is, nem csoda, hogy többet is kívánt tudni, amikor a síró leány így folytatta vallomását:

— „Meg kell mondanom a vőlegényem-

nek, hogy engemet már egy fiatal ember megcsalt? . . . Még mielőtt falura mentem, egy fiatal huszártiszt lakott a házunkban, tetszett nekem, de kevésbé mint Ödön. Ödönnek hívják a jövendőbeli férjemet atyám, tette hozzá könybe fuló hanggal a kicsike.

Pál atya homlokán hideg veríték gyöngyözött — meghallotta a kis szerencsétlen titkát s nem szabad elárulnia soha! — el kell, hogy feledje, miszerint unokahuga nem érdemes arra, hogy az ő gyámjának nevét viseli, ezt a tisztelt, becsületes nevet. Neki nem csak, hogy fel kell oldozni a gyóntót, de megis kell áldania az előtte térdeplőt! — Husz évi tönkdedése alatt soha sem érzett oly lelki kint, mint abban a pillanatban. Sok bűnös asszonyt megvigasztalt, megtanulta lelki nyugalommal végig hallgatni a legborzasztóbb gonosztevők vallomását, de most, amikor Ödönről, ugyszólván gyermekéről volt szó, felháborodott nyugodt lelke . . . hogyan ez az előtte síró angyal, Ödön boldogsága bukott angyal volna?

— „Csendesedjék le gyermekem, rebegé az öreg erőteltet nyugodtsággal, miközben égő homlokát törölgette. — Istenem milyen megpróbáltatást küldesz nekem, de legyen meg a te szent akarod.” — tette hozzá gépiesen.

A gyóntó felszárítá könnyeit s így folytatta:

— „Szüleim tudtán kívül az ablakon át szoktunk volt beszélgetni . . . egy szűk ablakcska volt az, a folyosóra szolgált . . . távozásának előestéjén a huszártiszt nem tágitott, minden áron meg akart csókolni . . . én nem akartam, atyám, de aztán . . .”

— „De aztán”, — kérde a pap, mialatt iszonyu nyugtalanság vett rajta erőt.

A lévai elevátor dolgában is váratlan akadályra bukkant, a kereskedelmi törvény rendelkezésében, mely a Warrant kibocsátási jogot, — a mely nélkül az egésznek nincs értelme, 500000 frt tőke meglévééhez köti. A közgyűlés elhatározta, hogy fölír a törvényhozáshoz, ezen akadály elhárítása végett.

Nagy szenzációt okozott a gyűlésen azon tervnek fölemlítése, hogy a Garam balparti részén és a jobbparti vasutól távol eső részek ipar vasutatt költetnének össze a garamölgyi cukorgyárral. Az életre való eszme a nevezett cukorgyárban is kedvező visszhangra találván, az elnökség vezetése mellett bizottság lesz kiküldve, a mely a cukorgyárral a realizálási tárgyalásokat föl vegye.

Végre nagy vitát idézett elő a tervezett állatkidállítás ügye. A lötenyészbizottmány is rendezni óhajtván egy lökiállítás és kocsis versenyt, ezen kiállításnak és az egylet aital rendezni szándékolt marha, és esetleg sertéskidállításnak egyesítése, s ennek módzata képezte a vita anyagát. A hangulat után itélve remélhető, hogy sikerülni fog az egyesítés. Erre tekintettel az egylet a lötenyészbizottmánnyal egyetértőleg vegyes rendező bizottságot küldött ki Dombay Vilmos elnökletével, a mely a részleteket kidolgozva, javaslatokat teygen majd a plénumoknak, s ezzel az ülés eloszlott.

Különfélék.

Lapunk jelen számával kezdjük meg XIX-ik évfolyamunkat. Előfizetést nyitunk a „Bars” tizenkilencedik évfolyamára. Tisztelettel kérjük ez alkalommal előfizetőinket, hogy előfizetéseik megújítása iránt e hét folyamán intézkedni sziveskedjenek, nehogy — késedelem miatt — a lap szétküldésében akadályok merüljenek fel.

Helyben az előfizetések eszközléseivel e lap kihordója bizatik meg; vidéki előfizetőink részére pedig postautalványt mellékelünk.

— **Erzsébet lobogó.** Az Erdélyi Kárpát Egyesület dicsőült Erzsébet kiralyneuk emlékre a régi Maria-lobogók mintájára Erzsébet-lobogót készít. A költségekhez való hozzájárulásra lelkes felhívásban Magyarország asszonyait kerte fel. Minthogy a gyűjtést az egyesület most szamba kívauja venni, felkéri az ivtartokat, hogy gyűjtéseik eredményét az Erdélyi Kárpát Egyesület utkarai hivatalának K o l o z s v a r r a beküldeni sziveskedjenek. Megjegyezzük, hogy a lobogó felavatása a Matyas-szobor települése alkalmával a jövő evven lesz Korozvárt és hogy zászló anyának Augustus kir. herceggasszonyt kerte fel az egyesület, ki remélhetőleg személyesen fogja az első Erzsébet-lobogót felavatni.

— **F. hó 26-án Ujbányán** az ottani áll. elemi iskola növendekai igen sikerült előadásban gyönyörködtek a közönséget. Az előadás tárgya alkalmasszerűleg a kis Jezuska születése volt. Magában az előadásban a gyermekek angyalok és pasztorok voltak. Mindannyian kiuntettek magokat, mert oly folyékonyan, oly szépen adták elő

— „Aztán, amikor kidugtam mégis a fejem a nyíláson, kétszer megcsókolta az ajkamat, azután elment és azóta semmit sem hallottam felőle.”

— „Ez az egész!” — kérde Pál atya, s mázsányi súly esett le szívéből.

— „Igen atyám . . . A hadnagy megígérte, hogy visszatér, hogy irni fog és ebből mitsem teljesített . . . Későbbem meghallottam, hogy valahol vidéken megöszült. Hogy megvigasztalódjam nagyapához mentem, s ott találtam Ödön . . .”

— „Egy tökeletes, kedves fiut, ki méltó az ön szerelmére édes kis leánykám” — szakítá félbe az ősz pap a lány vallomását.

— „Honnét tudja ön ezt, atyám?” kérde a fiatal leány, kit a gyóntató birtelen szigorú ünneplés, sőt mondhatni gyöngégre változott hangja nem kevéssé lepott meg.

— „Ugy gondolom, — azt tételezem fel arról az ifjuról akit ön ártatlan, egyenes lelkével meg tudott szeretni.

Szükségtelen, hogy elmondja neki a dragonyos szemtelenségét, felejtse el s máskor ne hallgasson a behizelő szavakra, különösen rácsos ablak mögött.”

Pál atya hangja szinte örömteljes volt amikor a feloldozást megadta s teljes nyugalommal zárhatta be maga után a gyóntatószék ajtaját miután még e szavakat intézte Annácskához:

— „Távozzék békében, gyermekem.”

Összeszedte a levelet, meg az angyal fényképét, reverendájának bő zsebébe csuszattatta s távozott, Annácska még ott maradt, hogy buzgó imákban hálát adjon a bocsánatnyerésért és főleg a jó tanácsért. A midőn már annyira távol volt Pál atya, hogy Annácska nem láthatta, megfordult s ujjával felé mutatva, így monologizált.

szerpeiket, oly csengően, harmonikusan énekeltek, mintha már rég a színpadon tevékenykedtek volna. Kiemelendő, hogy tót ajku gyermekek is szerepeltek, a daczára ennek oly szép hangsúlyban beszéltek, hogy született magyarokat vélt az ember látni a színpadon. Ha tekintetbe vesszük, hogy ezt az elemi iskola tevékeny tanerői rendezték, nem mellőzhetem, hogy köszönetet mondjak a közönség nevében azon fáradságtalan buzgóságukért, azon odaadásért, mely:yel hozzáláttak, hogy e már félig magyar városban a magyar érzést juttassák érvényre. Fogadják tehát a rendezők itt is a közönség elismerését, háláját.

— **Hymen.** Ketskeméti P e t h e s Béla kir. aljárásbíró mult hó 24-én tartotta eljegyzését jakabfalvi Kaszál István és neje szül. nyiri Eördogh Vera leányával Francziskával, néhai Faragó Alajos özvegyével Jász-Arok-Szálláson.

— **Jágpálya megnyitás.** Hatalmas plakátokon nagy betűkkel hirdetik, hogy az uradalom halastaván a jágpálya 1899. jan. 1-én tehát ma vasárnap megnyílik és kedvező idő esetén ma zene, január 22-én álarcos bohóccsétel, febr. 5-én pedig nagy versenyfutás lesz. A trefáskedélyű időjárás azonban már most járhatja a bolonliját, mert, a pár napig tartó derült lagyra tavaszi enyhe idő következett s így aligha lesz a program megvalósítható.

— **Halálozás.** Ujbánya városában ismét kidült az élők sorából egy agg férfi, ki egy a kir. városnak a haladás terén szorgalmas és buzgó vezetője volt. Nagyszámú megszomorodott családjá a következő gyászjelentést adta ki. Özvegy Dubay Sandorné szül. Schenko Mária a saját és az összes rokonok nevében megtört szívvel jelenti felejtetlen férjének Dubay Sándor urnak Ujbánya szab. kir. és bányaváros képviselő testület és az ujbányai malomkögyar alapító tagjának tevékeny élete 74-ik, boldog hazasága 50-ik évében hosszas szenvedés után f. evi decz. hó 28-án bekövetkezett gyszos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei a róm. kath. egyház szertartása szerint f. é. deczember hó 30-án d. u. 3 órakor fognak a helybeli róm. kath. temetőben örök nyugalomra helyeztetni, az engesztoló szent miseáldozat pedig f. é. decz. hó 24-én reggel 8 órakor fog a róm. kath. plebania templomban az Urnak bemutatatni. Ujbányán, 1898. évi deczember hó 28-án. Beke lebegjen porai feielt! Dubay Anna ferj. Berczyué, Dubay Rezső, Dubay Gizella ferj. Zimmerne gyermekei. Berczy Irén, Berczy Jenő, Berczy Emil, Berczy Sándor, Zimmer Antalka, Zimmer Emil, Dubay Ilonka, unokai. Berczy Pál, Zimmer Antal, vejei. Gorek Anna, menyé.

— **48 százalék pótdadó.** Városunk pénzügyi bizottsága tegnapelőtt tartott ülésén az 1899. évi költségvetést tárgyalva a körülmények egybevételével elhatározta, hogy a háztartásra 30 százalék, az ipariskolákra 2 százalék a népiskolákra 10 százalék összesen 48 százalék pótdadóak megszavazását terjeszti a legközelebbi közgyűlés elé. 1898-ban 41 százalék volt a pótdadó.

— **Melyik a legműveltebb állam?** Erre a kérdésre legtöbbször olyan választ kapunk, a milyent a rokonszenv vagy ellen-szenv sugalmaz. A csalhatatlan rideg számok

— „Leendő kis lugom, nem csekély félelmet okoztál nekem. Megmondom Ödönnek, hogy tanítson meg arra, hogy tulajdonképp’ mit jelent az a kényes szó: megcsalt . . . Avagy talán még jobb lesz, ha sohse tudnád meg” — gondolta utána gépiesen az öreg.

Esteledett. Vecseryére harangoztak. Pál páter csöndesen lépegett hazafelé.

A szegfü és a lepke.

Szép virágszál! — szót a röpke lepke
A szegfűhöz könyörögve, esdve, —
Messze földet, sok kertet bejártam
Szép virágot, számtalant találtam.”

„Mondtam bókot mindegyiknek szépet,
De a szivem egyikért sem égett;
Szép királynő! most, hogy rád találtam.
Szerelmedre szomjazik a vágyam!”

„Égő szivem, igaz szerelmembe
A boldogság mézét csepegted be!
Légy enyém! s én esküt teszek rája,
Te lesz szivem örökös királya!”

Igy könyörög a csalfa lepécske,
De a szegfü nem hajt a beszédre:
„Szerelmemet hasztalanul kéred
Nem adhatom, — régen más nyéré meg.”

S a lepkének — bár a szive-lelke
Csalfaságból vala megteremtve —
Most, hogy igaz, hű szerelmet érzett,
Megrepedt a kis szive — szegénynek.

Alár.

azonban igazságos feleletet adnak erre a kérdésre is, ime: az egyes államokban besorozott katonakötelesek közül az irni és olvasni nem tudók száma ilyen arányt mutat: Ezer besorozott katonai kötelesek közül irni és olvasni nem tud Svédországban egy Németországban 2, Norvégiában 4, Dániában 5, Svajcban 22, Hollandiában 50, Angliában 52, Franciaországban 64, Belgiumban 144, Osztrák császárságban 263, Görögországban 300, nálunk Magyarországon 302, Olaszországban 398, Portugáliában 594, Spanyolországban 689, Romániában 699, Oroszországban 708 és Szerbiában 793 egyén. — Mikor érünk mi csak Hollandia műveltségi fokára is?

Ujévi üdvözetek megváltása. cz. íven legújabbban H u b e r t h Vimos ügyvéd 5 frtot adományozott, mely összeget a Stefánia árvaház, illetve a lévai nőegylet titkári hivatala bevételte.

Gróf Hunyady László. † Lapunk zártkörön veszszük a hirt, hogy gróf Hunyady László v. b. t. t., cs. és kir. kamarás 1887. évig a lévai járás országgy. képviselője tegnapelőtt este budavári palotájában elhunyt. Holtestét hétfőn fogják Bpsten beszentelni és kedden temetik el Ivánkán a családi kriptában. A lelkes és áldozatkész hazafi halálának hírére őszinte részvételt veszi tudomásul az ország.

Sziveszter est. A kereskedelmi csarnok tagjai, ezek családjaik és vendégeik tegnap a csarnok helyiségeiben kedélyes thea-estélyre gyűltek össze. A fiatalos cigányzene mellett csakhamar tánczra perdült és vidám hangulatban keringöztek át az ó évből az ujba. A mindvégig kedélyes mulatság a hajnali órákig tartott, ez alkalommal értesíti az érdeklődőket, hogy 1899. január hó 8-án felolvasó estélyt tart, a melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja.

Italmérők figyelmébe. A kereskedelmi miniszter e tárgyban kiadott körrendelete értelmében 1899. január 1 napjától kezdve kimerésre csakis olyan palackok és poharak használhatók, melyek a szabályszerű korona bélyegei hitelesítve vannak. Egyben arról is értesítettek az italmérősekre foglalkozók, hogy a korcsmai kimerésre szolgáló palackok és poharak a jövőben szigorú ellenőrzés tárgyát fogják képezni s a miniszteri rendelet ellen vetők az 1879. 40. t. cz. 136. §-a szerint büntetnek.

Felolvasó-estély. A lévai iparos olvasókör december hó 26-án fényesen sikerült felolvasó estélyt rendezett saját helyiségében. A közönség zűfoglalásig megtöltötte a termet s zajos tetszésnyilvánítással kísért minden számot. A kilencz számból álló program valóban nagy hatást keltett, P o g a n y Virgil kir. járásbíró, nagy emberismeretre valló tanulmányát olvasta fel, hogy miként kell üzletét a kisiparosnak berendeznie. A komoly irányú didaktikán átcsillámlott az ő józsu humora, melyről igazán elmondhatjuk, hogy oktatra mulattatott. Szíveslyes ovációban részesítette az egybegyűlt közönség a köztiszteletben álló járásbíró, midőn bevezette tanúságos előadását. Ezután több szavaltat, illetve monolog következett. Nagy Mariska, Krizsányi Vilma, és Francziszcz Margit páratlan ügyességgel mulattatták a közönséget. Mindegyiket zajos taps fogadta és kísérte. Különösen kitört a tetszés Francziszcz Margit előadása után, ki a Bal után című monologot gyönyörűen interpretálta. Nemkülönböztetve hatást keltett D e f f e r t János, A g á r d y Sándor és M a n d e l Ignác tagok előadása, a kik mint régi műkedvelők ezen estén is egész koszorúval gyarapították babérait. A szavaltatokat közbe-közbe két énekszám váltotta fel. Előbb K u c s e r a József énekelt Farkas Akos hegedű és Kersék János cimbalom kísérte mellett három szép magyar népdalt, melyeket zajos tapsal fogadott a közönség a szép hangú előadótól. Majd H e y e r Irma ugyanezen kísérettel mellette eukette Henriquez Isten veled című románcazt és a S t u t u néven ismeretes román népdalt oly bensőséggel, oly finoman színezve, hogy szinte lélekzet visszafojtva leste a közönség a bájos dalok minden ütemet. A műsört tréfás sorsjáték egészítette ki, mely után asztalhoz ült a közönség, a fiatalja pedig tánczra perdült. A kedélyes mulatság meg a hajnali órákba is bele nyult. Adja Isten, hogy meg sokáig szerezzon ilyen élvezetes esteket ez a kör, melynek kebelében nincs társadalmi különbség, csak fesztelenség és tisztesség.

A kereskedő ifjak egyesülete tegnapelőtt tartott választmányi ülésen elhatározta, hogy a farsang folyamán — körülbelül februar hó elején, jótékonycélú táncmulatságot rendez, melynek tisztá jövedelmét, a két lévai nőegylet közt ohajtuk felosztani.

A „Mensa Akadémica Egyesület” elnöksége, melyet 5 évvel ezelőtt alapított a magyar tarsadalom, hogy az egyetemi ifjuság nagy részének nyomorán semleges nyújtson, a segítséget több oldalúvá ohajva tenni, kérelemmel fordult a lapok szerkesztősegeihez, hogy a lapjat lehetőleg több, de legújabb egy példányban az egyesület részére megküldene, ezáltal a szegény egyetemi ifjaknak szellemi táplálékot, szórakozást nyújtsanak. Lapunk szerkesztősege örömmel és készséggel adott helyet e kérelemnek és

a „Bars“-ot Mensa Akadémica részére megindította.

Hasznos rendszabály. Sok bajuk van mindig a tanítóknak az iparostanonczok hanyagságával, a kik mindent tesznek inkább, semhogy az iskolákat rendszeren látogatnák. De sok bajuk van a munkaadó iparosokkal is, akik számtalan esetben tanonczokat odahaza tartják, folytonos munkára szorítják és nem engedik az iskolába. Ily módon megátolják őket ismereteik bővítésében, tanulmányaik folytatásában és ezenkívül a törvény ellen is vétének. Most azután a kereskedelemügyi miniszter is figyelmessé lett a visszaélésekre és erőlyes rendeletet bocsátott közzé. Figyelmeztette az illetékes közegeket a mulasztásra és felhívta figyelmüket az 1884. évi XVII. t. cz. 157. §-ára, mely szerint a mulasztó iparos, ha tanonczát visszatartja az előadásról, már legkisebb büntetésképpen is 20 forintban marasztaltatik el. De szintoly szigoruan fognak elbánni az iskolakerülő iparostanonczokkal is, akik jóhiszemű gazdáikat felültetve, a helyett, hogy az iskolába járnának, csavarognak. Reméljük, hogy a kellő szigorúságnak meglesz a maga eredménye.

Tilalom. A jubileumi emlékérem tulajdonosai figyelmessé tételnek, hogy az érdemrendekre vonatkozó szabályrendelet 7. §. értelmében tilos ezeket az érmekeket más alakban és más szalagon viselni — mint a hogy azok szétosztattak. Eppen így tilos azt meggaranyozva vagy megkissébbített alakban hordani.

Helyreigazítás. Lapunk 51. számában „Emlékezés a szülőföldre” című cikkünkbe hiba csuszott. Azt irtuk ugyanis, hogy T u k a János gyulafalvai tanító gyűjtött egész éven át szülőföldje árvái számára. Mint most értesülünk, Tuka ur nem tanító, hanem a m. kir. államvasutak talpfák telítő mestere, ki szeretett szülővárosától Lévától 25 esztendeje van távol.

Menetdíj-kedvezmény állatki-sérők számára. Az osztrák és magyar vasutakon 1899. január elsején következő egyöntetű menetdíj kedvezmények életbeléptetését tervezik: Ha az állatki-sérő a III-ik osztályban; vagy az állatszallító kocsiiban utazik és legalább — egy fuvarlevellel feladott — 3 kocsiállatot kísér, ugy utazása díjmentes. Több kocsi feladásánál, minden 3 kocsisohoz egy-egy kísérő ingyenes utazása engedélyeztetik. Ha azonban a küldemény 1, vagy 2 kocsiból áll, vagy ha több kísérő adatik a küldemény mellé, mint a mennynek díjmentes szállítása igényelhető, ugy a kísérők után személyenként és kilométerenként 2 fillérvnyi szállítási díj fizetendő, mely összeghez még a magyar szállítási adó és a kincstári bélyegilleték járul. — Ha élő állatok ketreczekben kerülnek feladásra, ugy a kísérőknek, — amennyiben azok egyáltalában megengedtetnek — a használt vonat és kocsinemek megfelelő díjszabászerű illetéket kell fizetniük.

Lebélyezett sör és cukor. Valósággal ugy áll a dolg, hogy a jövő évtől fogva nemcsak a számlát, nyugtát, meghatalmazást, szerződést és más okiratokat kell bélyeggel ellátni, hanem a sörshordókat, az oly ladakat, amelyben sörösüvegek vannak és a cukorsüvegeket is. Az eszákamerikai Egyesült Államoktól tanultuk ezt, ahol a szeszitalokra rótt adót már régebben bélyeg formájában szedik be és ahol csak lebélyezett sörrel-borral koczczintanak egymás egészségére az emberek. A sörbélyegeken jelképes rajzokat látunk, nem ugyan Gambrinusz király gömbölyű alakját, hanem egy cartucheszertű talpazaton nyugvó hordót, előlött a magyar korona országának egyesített címeret, jobbra árpakalászatokat, balról pedig leomló ágak közt egy-egy sörös poharat; a sörbélyeg kék, zöld, barna és piros színű, 8 centiméter széles és 11 1/2 centiméter magas. A cukorbélyeg már nem ilyen poétikus. Ennél a két mezőre oszlott lap felső mezőjében barna alaponomatón a magyar korona országának címere és alatta szallagszerű díszitmény stilizált virágdíszitmények közt látható ez a fölirat: Cukorfogyasztási adózárjegy. Az alsó mezőben, két sorban a következő szöveg van feketén kinyomatva: „A csomag felbontásakor egy szetszakítandó.” Uj év után tehát csak szabályszerűen lebélyezett sör és cukor kerülhet forgalomba. Ezeket a bélyegeket a sörre és cukorra a pénzügyőri közegek fogják ráragasztani a gyárból való kiszállításuk előtt, a fogyasztási adó lefizetésének bizonyításául. Hogy pedig erre a célra a pénzügyőrség mindig kéznél legyen, a pénzügyminiszter elrendelte, hogy az ország ama 32 nagyobb sörgyárában, mely évenként legalább is 10,000 hektoliter sört termel, állandóan egy pénzügyőri szemlést tartózkodjék. A 32 kiválasztott pénzügyőri szemlést már Budapestre rendelték, ahol a követendő eljárásra nézve egy heten át kioktatják őket. A cukorgyárban eddig is állandóan egy pénzügyőri szakasz volt elhelyezve, a cukorgyárak felügyeletére nézve tehát uj intézkedés nem történik.

Közismert tény, hogy a dadogók, főleg ha izgatottak nem képesek egy szót sem kiejteni. Ilyenkor legegyszerűbben olyformán segít magán az ember, ha a dadogót fel-szóntja, hogy énekelve mondja el, a mit mondani akar. Tragikomikus hasonló eset történt a minap egyik tiszaparti községben. Az ottani gyógyszerész Eszter nevű 7 éves leánykaja anyja engedelmével felment a

padlásra ruhát felaggató cseléddel. Egy-szerre beront a 9 éves Pistika s elrémült arczzal mondana, ha tudná, mert dadogó hogy: Le-le-le-e-e-estt a-a-az-Esz-Esz-esz-esz-esz Jézus Mária! kiált az anyja abban az ijedelemben, hogy Eszterke leesett a padlásról, rohan az udvarra, de nem látja Esztikét; visszaszalad a szobába és kérdi Pistikát hová esett, hol van? De Pistika csak hebeg mig végre rászól az anyja: énekel a mit mondani akarsz és Pistika vigan énekl az „uram, uram bíró uram, kendet arra kérem” dallamára. Leesett az Eszterházy cognac az állványról!

APRÓSÁGOK.

Rovatvezető: Z U H A N Y.

A szerelem bolondjai. Hölgy. Vajjon előfordul-e még manapság is, hogy valaki a szerelemtől megőrül?
U r. Högnye. Ki házasodnék meg másképp?

Közönség köréből.

Köszönet-nyilvánítás.

Ujbányán, 1898. december 26 és 27-én az áltami iskola növendékei által előadott pástorjáték jövedelme: 120 frt. 80 kr, a kiadás 24 frt 93 kr volt. A tisztá jövedelem 95 frt 87 kr. Felülfizettek: Méltóságos és főtisztelendő dr. Rimély Károly püspök ur 2 frt., Vlcsek György 1 frt 40 kr, Horn Berthold 1 frt, Baumann Somu 80 kr, Nizs-nik Béla 80 kr, Ruzskó Rezső 60 kr, Or-gonás Miklós 50 kr, Brogyányi Andor 40 kr, Biró Zsigmond 40 kr, Zala Gyula 40 kr, Koperniczky József 40 kr, ifj. Baumann N. 40 kr, Willing N. 20 kr, Truszka N. 15 kr, N. N. 10 kr. — Összesen: 9 frt. 55 kr.

Fogadják a nemes szívű adakozók ez uton is köszönetünk nyilvánítását.

Ujbányán, 1898. decz. 28.

A rendezőség.

Irodalom és művészet.

A khaldeai törzsek vallásáról és műveltségéről szól a Nagy Képes Világtörténet 5. és 6. füzeté. Csodálatos egy val-lás ez, isten-dynastiák sorozata az égtől a földig, mint egy visszajára kezdett Babel-torony. Egy hatalmas és erős isten, a fő közöttük, „a ki csak a jót rendeli az embe-rek számára.” A neve Merudug, ő a közben-járó Isten és az emberek között. A kháld Megváltó. Az ő tiszteletére faragta e nép csodálatos szobrait, melyek kivétel nélkül éles profiban állanak, a két láb mereven egymás elé lép, hátukon ij és tegez, — oly-kor szárny, — nagy, kiterjesztett, hatalmas tollakból való szárny a vállukon. Ezek a géniuszok, a pogánykor jótékony angyalai. Testükön anatomiai tanulmányt tett a mű-vész. Csupa izom mind, mintha megnyúzták volna mindezt. E furcsa istenek dicsőségét zengik az első ékíratos vésetek, az ő fen-ségüket dicsérik a kháld zsoitárok, s szob-raik a vallásos népképzlet legelső megvil-lanását őrzik, emiüket egy érdekes kulturá-nak, mely ebben az állapotában 2230-ig tar-tott — a mi időszámításunk előtt.

E csodálatos korszakról ír e 2 füzet, s az írást pompás képek magyarázzák, az uj-kori tudos állításait ősi kori művészek mű-veivel igazolja; ezek az őzönvíz előtti művé-szek, ez ősbóhéme a maguk merev és kez-detleges alakjaikkal nem is állnak valami igen távol az uj irányokat kereső modern művészetétől; ott az alakuló, emitt az ujra-alakuló művészet áll előttünk. — A Nagy Képes Világtörténet egy füzeté 30 kr. Kap-ható Nyitrai és Tarsa könyvkereskedésében Léván.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető; Kónya József rendőrkapitány.

Buza m.-mázsánként 9 rt 20 kr, 9 frt. 50 Két-szeres 7 frt 50 kr. 7 frt 80 kr. — Rozs 7 frt 80 kr. 8 frt — kr. Arpa 6 frt 50 7 frt — kr. Kukoricza 5 frt — kr 5 frt 40 kr. Bab 6 frt — kr. 6 frt 40 kr. Zab 6 frt — kr 6 frt 40 kr. — Lencse 7 frt — kr. 7 frt 20 kr Köles 4 frt — kr. 4 frt 50 kr.

Nyiltér.

I.

2920. 1898. tlvki szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A verebelyi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a lévai takaréksz. és hitelintézet végrehajtónak Ferencz Ágnes végrehajtást szenvedő el-leni 200 frt tokekövetelés és jár. iránti vég-rehajtási ügyében a verebelyi kir. járásbíró, ság területtén levő s végrehajtást szenvedett Fe-rencz Ágnesnek az alsó-györödi 12. sz. tjkben A I. 1—13 rzk. alats vezetett ingatlanok-ban 1/4 tulajdoni jutalékára az árverést 479 frtban ezenel megállapított kikiáltási ár-ban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi január hó 18 ik napján délelőtt 9 órakor Alsó-Györöd község házánál megtartandó nyilvános árve-

résen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 100/0-át vagyis 47 frt 90 kr. készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igaz-ságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kez-zéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított sza-bályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Verebelyen, a kir. járásbíró, ság, mint telekkönyvi hatóságnál 1898. évi okt. hó 30-án.

Dillesz,

kir. aljárásbíró.

II.

18140. 1898. sz.

Pályázati hirdetmény.

Barsvármegye törvényhatóságánál üre-sedébe jött, évi 400 frt fizetés és a keze-lésére bizott közut hossza arányában meg-állapított s évenként mintegy 150 frtot tevő utazási átalánnyal javadalmazott **oszlányi utbiztosi** állásra a vármegye főispánjának megbízása folytán ezenel pályázatot hirde-tek s felhívom a pályázni kívánókat, hogy a kellő okmányokkal felszerelt kérvényüket K a z y János főispán ur ömeltőségához czi-mezve **1899. évi január hó 31-ig** bezá-rólag nyújtsák be.

Ar.-Maróthon, 1898. decz. hó 18-án.

Simonyi Béla,

alispán.

III.

4366/1898. tkvi sz.

Hirdetmény.

Gr.-Damásd község telekkönyve teljes birtokszabályozás következtében teljesen átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve a melyekre az 1886. évi XXIX. az 1889. XXXVIII és az 1891. XVI. t. czikkek a tényleges birtokos tulaj-donjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. czikkekben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a fölhívással tétetik közzé:

1. Hogy mindazok, a kik az 1886. évi XXIX. t. cz. 15. és 17. §§-ai alapján ide-értve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-ában és az 1891. XXVI. t. cz. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t. cz. 7. §-a és az 1891. XVI. t. cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t. cz. 22. §-a alapján történt törlé-sek érvénytelenségét kimutathatják, e vég-ből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis 1899. évi június hó 15. napjáig bezá-rólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elte után indított törlési ke-reset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, há-tárányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, akik a 1886. XXIX. t. cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben, ideértve ez utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegy-zése ellenében ellentmondással élni, kíván-nak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1899. június hó 15. napjáig bezá-rólag a telekkönyvi hatósághoz, nyúj-tásák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések ál-tal, nemkülönböztetve azokat, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. évi XXIX. t. cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irány-ban sértve velük — ide értve azokat is, a kik a tulajdonjog, arányának az 1889. XXXVIII. t. cz. 16. §-a alapján történt be-jegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólamlásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1899. évi június hó 15. napjáig bezá-rólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbéjött téves bevezeté-sből származó bárminemű igényeket jóhisze-mű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzé-süket pedig csak a törvény rendes utján is csak az időközben nyilvánkönyvi jog-akat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti ok-iratokat adtak át, hogy a mennyiben azok-hoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújta-nak, az eredetiüket a telekkönyvi hatóság-nál átvehetik.

Kelt Léván, 1898. november 24-én.

Kir. jbiróság, mint tlvki hatóságnál.

Pogány, kir. járásbíró.

Hoff János maláta-készítményei

gyengék és betegeknek.

<p>Hoff János maláta egészségi itala. Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomor bántalmaknál, nemkülönben a lábadozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere. Egy palack ára 75 kr. — öt palack bérmentve 375 kr.</p> <p>Tíz éve, vagy már régebbi idő óta használom az Ön maláta egészségi sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészséget. Böger, Bécs, Hofmühlgasse.</p>	<p>Hoff János sűrített maláta kivonata. Tüdőbajoknál, gégehurutnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes. Egy üveg ára 1 frt. — öt üveg bérmentve 5 frt.</p> <p>Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 1/2 zacskó maláta kivonatot mell cukorkát. Fischer G. őrnagy N. Várad.</p>	<p>Hoff János maláta egészségi csokoládéja. Gyengeségnél, vérszegénységénél, idegességénél, álmatlanságnál, étvágytalanságnál kitűnően bevált. Rendkívül jó ízű és tápláló. Gyenge gyermekek igen jó eredménnyel használják. Egy csomag ára 1 frt.</p> <p>Maláta csokoládéja a legkiválóbb a mit ismerem. Ezen kellemes italt időről időre emésztési zavaroknál, sápkórúknál és általános gyengeségűl mindenkör jó eredménnyel alkalmazom. Dr. Nicolet orvos, Triebel.</p>	<p>Hoff János maláta-kivonat mell cukorkái. Köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál, főleg tüdőhurutnál utóérhetlen hatása. A valódi maláta mellezcukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni. Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.</p> <p>Csodálatos volt maláta kivonatot mell cukorkáinak hatása makacs köhögésem ellen. Zedlitz-Neukirch lovag, Waldenburg. Cukorkái feleségem köhögésén és asztmájus bántalmain kitűnően segítettek. Busch plébános, Weischütz.</p>
---	---	---	---

Raktár Léván: Boleman E. örök., Medveczky Sándor gyógyszerésztáráiban; Czírok János utóda Amstetter Imre, Frommer Samu, Engel József kereskedéseiben.
Magyarországi kizárólagos főakrár: T Ö R Ö K József gyógyszerésztára Budapest, Király u. 12.
Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmentve.

Elsőrendű köszén,
pirszén és tüzi-
fára megrendeléseket elfogad és házhoz szállít
Braun József és fia.

Eladó ház.

Bővebbet: Cserei Gyulánál.

Állatbiztosítás!

A „Magyar Kölesönös Állatbiztosító Társaság“ m. sz. Budapesten, elfogad biztosításokat, lovak és szarvasmarhákra nézve, az elhullás és a szövetkezet által balesetek és egyéb okok következtében elrendelt kényszervágás eseteire, ugyszintén. Járvány, verseny és herelési biztosításokat.
Biztosításokat felvesz, felvilágosítás és prospectussal szolgál

Weinberger Zsigmond,

a „Magyar Kölesönös Állatbiztosító Társaság“ m. sz. barsamegyei főügynöke Léván.

KATHREINER-FÉLE

Kneipp maláta kávé.

„Magamama nekem is!“

Évek óta kitűnő pótléknak bizonyult a babkavéhoz. — Ideg-, szív- és gyomorbajoknál, vérszegénységénél orvosilag ajánlva. Legkedveltebb kávéital a családok százezereinél.

Kérje
a *The Continental*
Bodega Company
világhírű spanyol és portugál borait

Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb fűszer és csemege kereskedésekben, valamint poharanként az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.

Saját fiók: Budapest
csakis: IV. Kossuth-Lajos és Ujvilág utca sarkán, a Gentry-Casinoval szemben.

Kávé.

	1 klg.	frt.	kr.
Jamaikai legfinomabb	.	.	2.24
Cuba legfinomabb	.	.	2.24
Ceylon legfinomabb	.	.	2.16
Ceylon finom	.	.	2.08
Portorico finom, és Cuba	.	.	2.—
Rio Kavé	.	1.60	1.80
Gyöngy legfinomabb	.	2.16	2.24
Mocca legfinomabb	.	.	2.24
Arany Jáva legfinomabb	.	.	2.24
Menado legfinomabb	.	.	2.16
Brazíliai legfinomabb	.	.	1.60
Brazíliai II. rendű	.	.	1.30
Cuba pörkölt	.	2.—	2.40
Hungária kávé	.	.	1.20

Kapható:

Kern Testvéreknél,
Léván.

Szabadalmazott
valódi „SINGER“ és valódi „HOWE“
családi és iparos varrógépek
igen csinos kiállítással 5 évi jótállás mellett minden hozzávalóval.

Árak részletfizetésre: valódi után.

Singer családi varrógép kézi hajtásra	22.—	19.—
Singer családi varrógép állvány és szekrényvel	35.—	28.—
Singer Medium iparosoknak gép állvánnyal	40.—	36.—
Nagy Singer 4-es iparosnak állvánnyal	44.—	39.—
Howe családi varrógépek állvánnyal	33.—	27.—
Nagy Howe varrógépek iparosoknak	44.—	38.—
Ringachiff iparos varrógép	70.—	58.—

Készpénz fizetés mellett 5%-al olcsóbb.

A valódi SINGER és HOWE gépeknek
egyed. raktára KERN TESTVÉREKNÉL Léván.
Géptük, részek és csónak olcsón.

ELADÓ BIRTOK.

Szabadkézből eladatnak: Telek-könyvileg rendezve. Léván: volt Szappanos-utcában Kubanek János féle ház, az összes hozzátartozékaival. — Báthi-utcán egy magtár, pincze és jégveremmel, lakásra is használható. — A Kereszthegy alatt egy nagy föld, két pajtával és szérűvel, körülbelül 8hold, a Kereszthegy felett egy 16 holdas szántóföld. — Az alsó réteken két darab 12 holdas rét (Weiger-féle) a hegy alatt egy kis rét 1/2 hold és végül egy Bumberle-féle 3 holdas rét.

A fenti földek és rétek együttesen vagy részletekben is eladók. Bővebb felvilágosítást ad

Nyitrai László,
Selmeczbányán.

DIETRICH ÉS FIA

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓK

TEA, RUM ÉS COGNAC NAGYKERESKEDŐK. FINOM LIKÖRÖK GYÁRA.

BUDAPEST, IV., RÉGI POSTA-UTCZA 10

közvetlen behozatalú valódi

BRAZILLIAI RUM-ja.

Kapható: Fray János és Rubinstein Henrik urak kereskedésében Nagy-Salón.